

Kolem Česka - Desetileté putování podél hranic

V prvních třech dílech našeho cestopisu jsem popsal naší první etapu, během které jsme v září 2018 došli z Náchoda do Starého Města a během 130 km tak překonali Orlické hory i Králický Sněžník. Před námi byly Rychlebské hory a my byli tak nadšení z první etapy, že jsme s Pepou hned naplánovali termín etapy druhé a to na první polovinu října, tedy za necelý měsíc. Bohužel, Pepa nakonec musel zůstat v práci kvůli onemocnění kolegyně a já nádherné říjnové dny, kdy bylo mimořádně teplo, strávil na chalupě v Janově ve Zlatohorské vrchovině. Na podzim jsme tedy již etapu nestihli, a tak jsme si řekli, že zkusíme přechod zimní s tím, že si půjčíme sněžnice. Termín etapy jsme naplánovali hned na začátek nového roku 2019. Plán jsme ovšem trochu upravili, bylo jasné, že celý javornický výběžek neobejdeme, jak jsme měli původně na říjen v plánu, a místo Jeseníku jsme za cíl určili Javorník. Ani jeden z nás neměl se zimními přechody žádnou zkušenost a já ani neměl odpovídající výbavu. Nutností byl nákup bot, zimního spacáku a karimatky. Bohužel, jak je mým nedobrým zvykem, vše jsem řešil na poslední chvíli, a tak zboží, objednané přes eshop, nebylo k dispozici vinou novoroční inventury a nákup spacáku a karimatky jsem s Pepovou pomocí řešil až v den odjezdu. Chtěli jsme odjíždět během dopoledne, abychom dojeli do Starého Města ještě za světla, ale vinou nedostatečné přípravy jsme odjížděli až v půl čtvrté odpoledne, když už se pomalu stmívalo. Zatímco Pepa vyzvedával vybavení, já vyzvednul v půjčovně v Libni sněžnice, a poté k Pepovi v Libni přistoupil do Valašského expresu, ověnčený jako vánoční stromeček. U točené Plzně a hodně pozdního oběda z jídelního vozu (za mě to byl pilaf, hruštrůdl a lattéčko) jsme spekovali náš plán. Já se ovšem také musel přebalit, což se mi nedařilo. Moje stará krosna nepobrala tolik věcí jako ta Pepova, navíc jsem tahal velkou zásobu jídla a efektivní zabalení jsem se stále ještě nenaučil. Několik věcí mi nakonec musel vzít Pepa. Malé Plzně jsme zvládli 4, a po dvou rychlých přestupech v Zábřehu a Hanušovicích nás motorák dovezl do Starého Města. Toto pěkné městečko jsme si tedy znovu neprohlédli, v září jsme prohlídku nechali na příště a teď, když jsme se sem konečně dokodrcali, byla už dávno tma.

Na sněžnicích Rychlebskými horami

Na úvod nás čekalo náročných 7 kilometrů na Paprsek, které jsme ovšem zvládli s překvapivou lehkostí. Staré Město jsme nechali za sebou velmi rychle a vedení zelenou značkou, vyrazili nejprve po silnici. Zelená značka ji však brzy za městem opustila a začala stoupat do svahů Větrova. V ten moment nás po rozloučení s Hanušovicí vrchovinou, kterou jsme prošli na dvou krátkých úsecích jen okrajově, uvítaly Rychlebské hory. V těch naopak času strávíme hodně! Po urolbované cestě se šlapalo dobře a byť jsme po chvilce sněžnice nasadili, vlastně by ani nebyly potřeba. O krásné výhledy z luk pod Větrovem jsme sice přišli, ale potmělá zimní krajina měla také jisté kouzlo. Po kratičkém sestupu z Větrova nás čekalo závěrečné stoupání k slavné turistické chatě na Paprsku, na kterém jsme se jen modlili, aby byla otevřena, neboť už bylo po deváté hodině. Otevřeno však bylo a my se tak mohli na chvilku ohřát, osušit propocené záda a vychutnat si vynikající zábřežské pivo Welzl. Znovu do mrazu se nám pak sice vůbec nechtělo, ale

před námi bylo už jen 2,5 kilometru po rovině k Císařské lovecké boudě. Tento bytelný přístřešek jsme zvolili za místo přespání a svůj úvodní cíl jsme také splnili!

Obr. vlevo – nádraží Staré Město pod Sněžníkem

Obr. vpravo – Welzl na Paprsku

Bylo kolem jedenácté hodiny, když jsme před sebou v září čelovek spatřili náš cíl a ani nám příliš nevadilo, že už v něm sídlila velká skupinka turistů. Přístřešek je veliký a pro nás dva se v něm ještě našlo místo. Něco jsme pojedli a začali se chystat na naše první zimní spaní venku. Na něm je nejhorší převlékání se, ale v momentě, kdy jsem se zavrtal do svého nového spacáku, se mi ani nechtělo věřit, jak pohodlně a jak teplo mi v něm je. Vynikající koupě! První den, vlastně večer, jsme ušli solidních 9,5 kilometru a zdálo se, že vše jde jako po másle. Noc proběhla bez sebemenších komplikací, ale ráno bylo horší. Záhy jsme zjistili, že kamenem úrazu zimního spaní není spaní jako takové, ale právě vstávání. Z vyhřátého mikroklimatu spacáku se ven do mrazu opravdu nechce, navíc když se člověk musí převlékat. Balení pak bylo vyloženě utrpení a snídat na mrazu také není bůhvíjakým požítkem. Vyráželi jsme tak až po desáté hodině, což nás vzhledem ke krátkému dni, co před námi byl, příliš nepotěšilo. To jsme ovšem nevěděli, že to pravé martyrium je teprve před námi.

Přístřešek u Císařské lovecké boudy – stále ještě plni optimismu

Na další pochod jsme vyráželi v hustém sněžení. Naprosto neznalí chůze na sněžnicích jsme se naivně domnívali, že když vyrazíme po neprošlapané cestě směrem na Travnou horu, že nám sněžnice pomůžou. Z tohoto omylu jsme sice vystřízlivěli brzy, ale nečekali jsme, že to bude až tak náročné. 600 metrů jsme v hlubokém sněhu stoupali více než hodinu. Dorazili jsme znovu

na běžkařskou trasu, kde nás nepříjemně překvapili běžkaři, se kterými jsme den předtím jeli ve vlaku do Starého Města, a kteří nás viděli už ráno u Císařské. Tak trochu nechápali, že jsme se prakticky nehnuli z místa, i když už bylo poledne. Ale to ještě stále nebylo to nejhorší. Nacházeli jsme se na běžkařském okruhu Pohádka a z něj jsme hodlali přejít na hraniční okruh Malý Schengen, který vede kolem vrcholu Travné hory. Bylo to nějakých 200 metrů, ale cesta opět nebyla prošlápnutá, my ztratili dobrý směr a následně hodinu bloudili kolem Travné hory. Já vím, zdá se to absolutně neuvěřitelné, ale my během toho pochopili, jak strašně jednoduché je v zimních horách zabloudit a třeba i umrznout pár kroků od přístřešku nebo frekventované trasy. Hustě sněžilo, takže jsme nemohli držet mobil či tablet s mapou v ruce. Při obcházení stromků je strašně jednoduché nedodržet původní směr a dosti se z něj vychýlit. Po několikerém takovém nechtěném stočení jsme došli na místo, kde už byly naše stopy! Z neustálého brodění hlubokým sněhem jsme již začínali být pořádně unavení, a nepříjemné bylo také propadání se do kaps, tvořených borůvkám či malými smrčkami. Když jsme konečně na upravenou hraniční trasu pod Travnou horou došli, nechápali jsme to, ale skutečně nám ten 1 kilák od Císařské zabral dvě a půl hodiny. Naprosto demoralizovaní jsme zatnuli zuby a již po urolbované cestě došli další 2 kilometry na Smrk, kde jsme v přístřešku posvačili a rozhodovali se co dál. Jak jsme si vyčítali, že jsme na Smrk nešli rovnou po upravené cestě! Chtěli jsme na Travnou horu jít, protože je to druhá nejvyšší hora Rychlebských hor s nadmořskou výškou 1 125 metrů, a pod názvem Postawna nejspíše i nejvyšší hora polské části pohoří, které Poláci nazývají Góry Żłote. Jsou v tom ovšem trochu zmatky, v některých polských zdrojích se z Gor Żłotych vydělují ještě Góry Bialskie a zmatky mají Poláci i kolem nejvyšší hory. Nicméně návštěvu Travné hory jsme zaplatili draze. Nic zajímavého jsme v hustém sněžení stejně neviděli, totálně se vyčerpali a hlavně se úplně demoralizovali. Ani návštěva Smrku, jehož plochý vrchol je skryt v rašeliništi kousek dále od přístřešku, s 1 127 metry nejvyšší hory Rychlebských hor, nám nepřinesla potěšení, jak je vidět na fotce níže.

Obr. vlevo – cesta na Travnou horu

Obr. vpravo - Smrk

Byly už dvě hodiny, do setmění nezbývalo mnoho času a vzhledem k počasí a sněhovým podmínkám absolutně nepřicházelo v úvahu, abychom pokračovali po hřebenové trase směrem na Hraničky, vzdálené 13 kilometrů. Naštěstí mě napadnul Srub pod Sokolími skalami, kolem kterého jsem před nedávnem jel na kole. Sešli jsme tedy 3,5 kilometry z kopce, přičemž pochod nám zpříjemnila vyšlapaná stopa od našich předchůdců na sněžnicích. Na prudkém sestupu jsme místy

opatrně zkoušeli i sjíždět. Oproti předchozímu postupu jsme byli dole rychlostí blesku a ještě za světla spatřili Srub. Ten sestává z uzavřené části, ve které byla zabydlena ona skupina, co prošlápla cestu. Klíč od srubu je prý k vyzvednutí na olomouckém arcibiskupství. I část neuzavřená, jakási velká pergola s krbem nám však poskytla vynikající útulek. V krbu jsme ihned zatopili a začali trochu pookřávat. V částečném teple jsme něco pojedli, udělali si pár teplých nápojů a rozmýšleli co dále. Náš výkon druhého dne byl skandální, ušli jsme jen 7,5 kilometrů, zato jsme však byli úplně vyčerpaní.

Obr. vlevo – sestup ze Smrku

Obr. vpravo – Srub pod Sokolími skalami

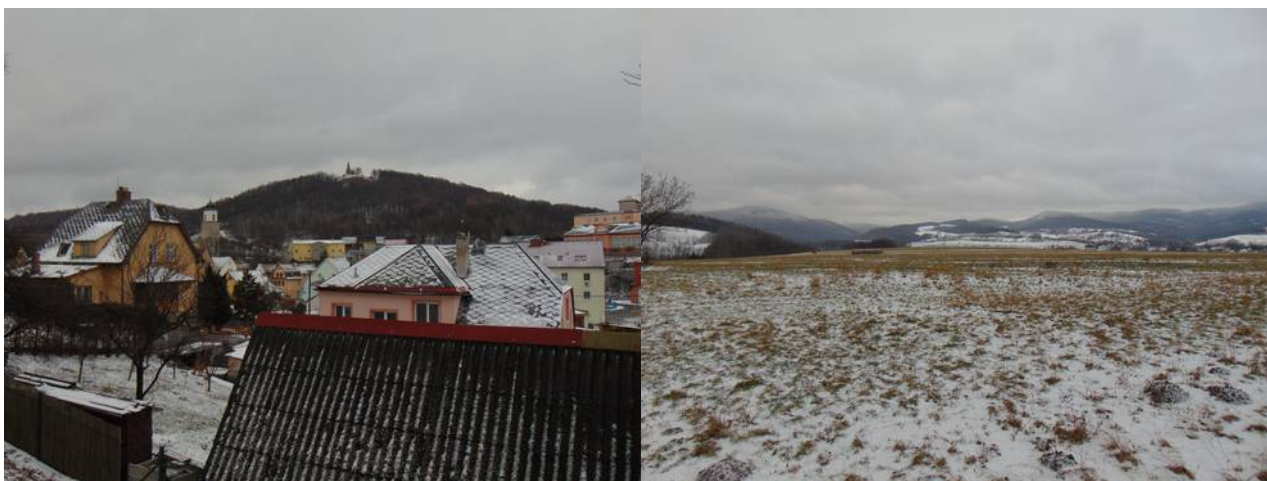
Návrat do původní trasy jsme museli zavrhnout, rozhodli jsme se, že ráno dojdeme do Žulové, kde doplníme zásoby a teprve poté vyrazíme na Hraničky. Pepa byl trochu zklamaný, protože očekával, že nám krb prostor lépe ohřeje, ale to se nestalo, “místnost” byla příliš velká, a vytopit se nedala. I tak se nám spalo vcelku dobře, ovšem ráno bylo opět nepříjemné. Přesto se nám podařilo vyrazit o něco dříve, po deváté hodině. Čekalo nás 5 kilometrů k Nýznerovským vodopádům, a to malebným Stříbrným údolím, kde nás potěšily pěkné ledopády na skalách. V noci naštěstí přestalo sněžit, sníh namrzl a na široké cestě ho navíc s ubývající nadmořskou výškou bylo čím dál méně, a tak se šlo vcelku příjemně. U Nýznerovských vodopádů jsme se na chvíli zastavili, je to přeci jen moc pěkné dílko přírody. Když jsem jel kolem na kole, vystříhnul jsem ve vodopádu parádní koupačku, ale to bylo v září. V lednu jsem si na něco podobného netroufnul. U vodopádů jsme již sněžnice mohli sundat, sníh ze silničky již zmizel, a tak jsme 6 kilometrů do Žulové zvládli bez problémů.

Obr. vlevo – ledopády ve Stříbrném údolí

Obr. vpravo – Nýznerovské vodopády

Žulová, německy Friedberg, česky až do roku 1948 Frýdberk, je malé město s netradiční kostelní věží, přestavěnou z věže hradní. Na obdivování památek jsme ovšem neměli vůbec pomyšlení, chtěli jsme se hlavně dobře občerstvit, ale v tomto ohledu jsme se opět dočkali hořkého zklamání. Zatímco v Králíkách a Starém Městě jsme se najíst zvládli, byť nepříliš kvalitně, Žulová nám nenabídla vůbec nic. Jediná otevřená Hospůdka U Potoka nevařila a my se tak museli spokojit s dvěma Holbami a jídlem z vlastních zásob, které nám vrchní dovolil jíst u piva. Po dokoupení zásob v obchůdku jsme vyrazili dále, čekalo nás 7 kilometrů po silnici do Vojtovic. Ze silnice na Skorošice se nám naskytl pěkný zpětný pohled na Žulovou a Boží horu, nejvyšší horu Žulovské pahorkatiny, do které jsme na malý kousek vešli a hned ji zase opustili a vrátili se do Rychlebských hor. Trochu udiveně jsme sledovali pole jen slabě posypaná sněhovým popraškem. Hory, které jsme měli po levé straně byly částečně v mracích a pošmourný podvečer nám náladu nijak nespravil. Přes Skorošice a Petrovice jsme kolem pasoucích se koníků dorazili do Vojtovic velmi rychle. V autobusové zastávce jsme si chvíli odpočinuli a již za tmy vyrazili na závěrečný úsek na Hraničky, vzdálené 4 kilometry. Silnička stoupala údolím Vojtovického potoka jen mírně a ani závěrečné stoupání nás nijak nevyčerpalo. Cesta byla uježděná a tak jsme ani nemuseli nasazovat sněžnice a záhy byli na Hraničkách.

Obr. vlevo – Žulová a Boží hora

Obr. vpravo – Rychlebské hory od Žulové

Hraničky, německy Gränzdorf, byly malou horskou osadou, která nebyla po odsunu dosídlena a její domy byly posléze zdemolovány. Přežil jen jeden jediný. My se utábořili v malém přístřešku, ale jelikož nám nepřišel jako dostatečná ochrana před případným sněžením či větrem, postavili jsme si v něm stan. Pepa se chvíli pokoušel rozdělát oheň, ale brzy svou snahu vzdal. Povečeřeli jsme již uvelebení ve spacácích a brzy usnuli. Třetí den jsme zvládli slušných 22 kilometrů, celkem jsme jich měli 39. Vzhledem k tomu, že Hraničky byly naším cílem pro druhý den, byli jsme přesně o den pozadu za naším plánem. Naivně jsem se domníval, že nám brzké usínání zajistí lepší výsledek ranního vstávání, ale bohužel, naše sebekázeň se ráno opět vytratila. Vstávali jsme teprve v deset, posnídali a částečně se zabalili, a teplo našich spacáků jsme opustili až v jedenáct! Celých šestnáct hodin jsme strávili ve spacácích a Hraničky jsme v poledne opouštěli po naprosto šílených osmnácti hodinách!

Hraničky

Pro další úsek jsme zvolili sestup na polskou stranu, kde jsme hodlali natrefit na úboční cestu. Na hřebenovku jsme si netroufali, byť už nesněžilo a sníh byl namrzlejší. Na onu cestu jsme narazili brzy, byla navíc projetá traktorem, takže se po ní šlo dobře. Na 6 kilometrů dlouhém úseku k hradu Karpieň se na nás občas usmálo i nesmělé sluníčko, vykukující zpoza těžkých mračen, halících protějščí kopce. Občasné výhledy cestu také zpříjemnily. Cestu jsme nakonec opustili a vyšlápli si příšerný krpál na hrad Karpieň. Prodíráni se mezi zasněženými stromky bylo na sněžnicích velmi vyčerpávající a když jsme se nahoru konečně vyškrábali, byl jsem už na úplném dně. Nicméně, pomeranč a čokoláda mě trochu osvěžili a hlavně, bylo to opravdu pěkné místo. Zdi pokryté sněhovými čepičkami působily přímo pohádkově. Hrad Karpieň založili ve 14. století čeští králové (v době, kdy Kladsko patřilo Českému království), a po husitských válkách se stal sídlem loupeživých rytířů. Z toho důvodu byl po několikerých dobytích hradu v roce 1513 úplně srovnán se zemí měšťany z blízkého Lądku.

Obr. vlevo – výhledy cestou na Karpieň

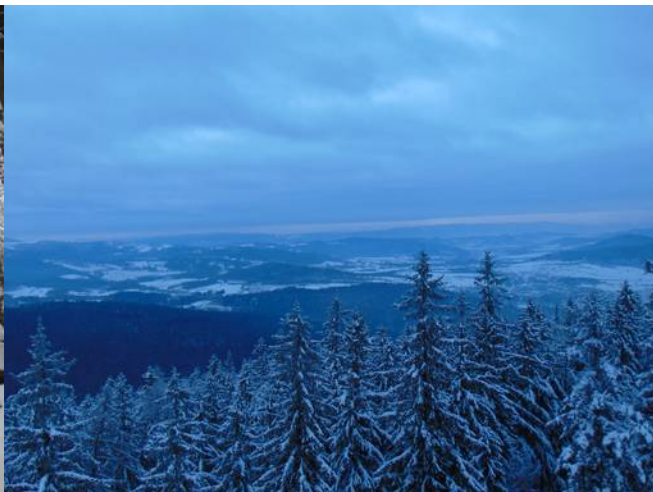
Obr. vpravo – hrad Karpieň

Nejhezčí úsek našeho putování pokračoval. Po krátkém sestupu, který naštěstí nebyl tak prudký jako výstup, jsme se znovu drali vzhůru, tentokrát na horu Trojak, kde se nacházejí zajímavé skalní zjevy. Po krkolomném průlezu skalní bránou jsme záhy stanuli pod vrcholovým skaliskem, kam jsme se také vyškrábali a byli odměněni pěkným výhledem na část Kladska. Dole pod námi jsme viděli náš cíl Lądek-Zdrój, na horizontu pak hřeben Orlických hor, důvěrně nám známý ze září. Masiv Králičáku byl pod mrakem, ale jinak jsme si užili moc pěkný zimní podvečer.

Po nejhezčím pokochání celého přechodu jsme se dali do závěrečného sestupu. Dolů do Łądku už nám zbývalo jen 2,5 kilometru a byli jsme tam rychlostí blesku. Ukázalo se totiž, že při sestupech jsou sněžnice asi nejužitečnější, neboť se na nich skutečně dá sjíždět. Na kraji města jsme je odepjali a odebrali se na ubytování do apartmánu Pod Zakrytym mostem. Po třetí noci venku Pepa prohlásil, že další nezvládne, neboť ho rozbolely záda. Pepa má se zády velké problémy, lékaři mu diagnostikovali Bechtěrevovu nemoc. Na bytě jsme se jen rychle odstrojili a vyrazili do města.

Obr. vlevo – skalní brána pod Trojakem

Obr. vpravo – Łądek a Orlické hory z Trojaku

Předně jsme se potřebovali najíst a v tomto ohledu nás Łądek konečně uspokojil. Našli jsme bar Lux, a zažili luxusní gastronomický zážitek. Rajská polévka s rýží byla celkem dobrá, to Pepa nebyl s vodovým borščem v hrníčku příliš spokojen. Ale hlavní chod nás ohromil oba. Tak vynikající pierogi se zelím a houbami jsem snad ještě neměl. Jídlo jsme zapili pivem Tyskie a posilněni vyrazili na koupel do lázeňského domu Wojciech. Tato monumentální stavba, jejíž podoba vychází z neobarokní přestavby z roku 1880, je centrem lázní, které jsou údajně nejstarší na území dnešního Polska. Koupel v kruhovém bazénku pod kopulí byla příjemná, ale zážitek nás trochu zklamal, kromě malého bazénku nebylo k dispozici nic dalšího, saunu prý v lázních nemají a ještě jsme si museli úplně zbytečně kupovat koupací čepice, bez nich by nás do bazénu nepustili. Najezení a vykoupání jsme z lázní vyrazili do historického centra města Łądek-Zdrój, německy Bad Landeck. Já si ho lépe prohlédl již dříve při výletu na kole, nicméně i zimní procházka za tmy měla své kouzlo. Pěknému náměstí dominuje eklektická budova radnice z roku 1872, a jeho největším skvostem je nádherný sloup sv. Trojice z roku 1734, který vysochal místní umělec Michael Klahr starší, jehož díla lze nalézt po celém Kladsku. Ponuře pak v zimním večeru působila ruina evangelického kostela, který vyhořel roku 1999. V Biedronce jsme dokoupili nějaké zásoby a cestou zpět na ubytko jsme ještě zapluli do pizzerie Kardamon, Pepa si jako druhou večeři dal “Czeski ser smażony”, já už se spokojil jen se zapiekankou. Ta byla průměrná, zato polský smažák, to byla vyloženě tragédie. Pivo Brackie ovšem bylo pitelné. Dali jsme si dvě a v relativně příjemné náladě se navrátili do apartmánu. Chvilí před spaním nám ještě zpříjemnila polská televize a zejména komický způsob čtených titulků u závěru filmu Statečné srdce. Čtvrtý den jsme ušli 15 kilometrů, celkem jich bylo 54.

Obr. vlevo – Bar Lux v Łądku

Obr. vpravo – Zakryty most v Łądku

Ani pohodlí a teplo nám ale ráno nepomohlo. Absolutní demoralizaci opět podtrhla naše neochota vstát. Teprve kolem jedenácté jsme se začali probírat, náladu nám zvedli jen vajíčka, co Pepa udělal ke snídani. Majitel bytu se pak s námi (nebo spíše se mnou, vzhledem k o něco lepší úrovni polštiny, kterou disponuji) dal do řeči a my nakonec odcházeli až v jednu hodinu! Hrůza! Po chvílce jsem navíc zjistil, že mám na sobě jen jeden návlek. Začal jsem hledat ten druhý, ale nikde jsem ho neměl. Vrátil jsem se tedy ještě jednou do bytu, ale ani tam nikde nebyl. Tato neuvěřitelně záhadná ztráta mojí už tak pochmurné náladě nepřidala, a tak jsem následujících sedm kilometrů do Orłowce ťapal jen silou vůle. Chůze po silnici v pošmourném odpoledni nic zajímavého nepřinesla. Orłowiec, německy Schönau, leží v malebném údolí, ze kterého jsme toho ale mnoho kvůli nízké oblačnosti neviděli. Před kostelem sv. Šebestiána jsme v zastávce chvílku poseděli a pokračovali dále, do Złoteho Stoku to bylo dalších sedm kilometrů. Po silničce jsme vystoupali skoro až do hraničního sedla. Teprve kousek pod ním jsme znovu nasadili sněžnice, a pokračovali znovu na českém území kolem osady Růženec, německy Rosenkranz, ze které zbyl jediný dům. To už se valem stmívalo a zasněžené kmeny stromů v postupující tmě skoro až zářily. Po cestě se nám šlo dobře, a záhy jsme sestoupili na rozcestí U Šišky, kde jsme opustili červenou značku, směřující do Bílé Vody. Ze tmy na nás vybafla čerstvě opravená Hauerova kaple, a to už jsme byli znovu skoro na hranici. Sestoupili jsme mezitím tak nízko, že sníh skoro zmizel a do Złoteho Stoku jsme tak došli zase po svých.

Obr. vlevo – Orłowiec, kostel sv. Šebestiána

Obr. vpravo - Růženec

Złoty Stok, německy Reichenstein, starým českým názvem Rychleby, nás uvítal mrholením, a tak jsme nepohrdli možností ubytování v penzionu Gold Stok. Když jsme se na pokoji odstrojovali, chytli jsme prvotřídní záchvat smíchu. Když jsem si totiž sundal návlek, zjistil jsem, že ten druhý, který jsem tak zoufale hledal v Łądku, je pod ním! Z roztržitosti jsem si zkrátka oba návleky nandal na stejnou nohu. Tato vtipná příhoda jakoby ilustrovala celou druhou etapu. Nedařilo se nám skoro nic. Złoty Stok byl večer velmi opuštěným městem, naštěstí jsme ale našli bar Apetit na autobusovém nádraží. Jídlo (znovu rajská polévka a pierogi, tentokrát s bramborovou náplní) sice bylo průměrné, ničím nenadchlo, ale ani neurazilo. Zapil jsem ho lahvovým pšeničným pivem Książce. Už jsme se chtěli vrátit do penzionu, když jsme narazili na bar Krokus. V této příjemné nálevně jsme nakonec strávili celý večer. Na čepu bylo mé oblíbené polské pivo Namysłów a Pepa se navíc u cigárka dal do řeči s místním štamgastou Romanem. Ten uměl velmi dobře česky, jelikož u nás pracoval na několika různých stavbách. Já se ale i tak snažil o polštinu, a snad i díky vzrůstajícímu alkoholovému opojení mě Roman chválil, že prý mluvím dobře. Těch piv nakonec bylo pět, navíc proložených několika malinovými Soplicami. Trochu jsme alkoholem zahnali chmurné myšlenky z úspěšně neúspěšné etapy, ale příjemný večer měl jednu kaňku. V noci se mi udělalo poněkud zle a nakonec vše skončilo nepříjemnou dohrou na toaletě.

Złoty Stok je dnes malým příhraničním městem, skoro zapomenutou periferií. V minulosti ale jeho sláva sahala daleko. V polovině 16. století se zde vytěžilo 60 kilogramů zlata ročně, což bylo 8 % všeho zlata, vytěženého v celé Evropě. Fungovalo zde až 190 dolů a štol. Do roku 1960, kdy byla těžba ukončena, se zlata vytěžilo 10 tun. Těžil se také arsenik, ze kterého se zde vyráběly barvy. Dnes žije Złoty Stok hlavně z turismu. Část podzemí je zpřístupněna veřejnosti a vzhledem k tomu, že je Kopalnia otevřena po celý rok, nemohli jsme si ji nechat ujít. Na poměry této etapy se nám podařilo vstát rozumně, a na desátou už jsme byli na prohlídce. Roman nám večer sliboval, že nám prohlídku zařídí, ale i on to asi s alkoholem přehnal, už jsme o něm druhý den neslyšeli. Na prohlídku jsme tak šli s paní průvodkyní jen my, a byť jsem všemu nerozuměl, bylo to velmi zajímavé. Vrcholem podzemní trasy byl vodopád (v jedné zatopené části se dokonce v sezoně jezdí na lodičkách!) a jízda autentickým důlním vláčkem, který nás vyvezl zpět na povrch. Po prohlídce jsme navštívili místní bar Kopalnia, kde jsem zvládl už třetí rajskou. Výběr polských polévek je bohužel pro vegetariána často jednotvárný.

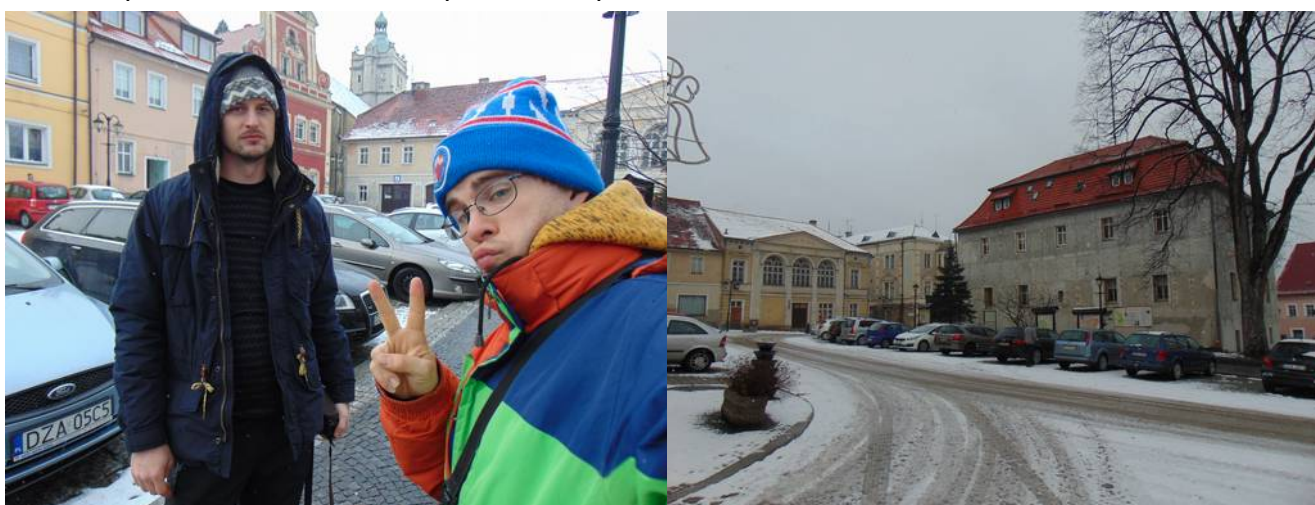

Obr. vlevo – Kopalnia złota Złoty Stok

Obr. vpravo – důlní vláček

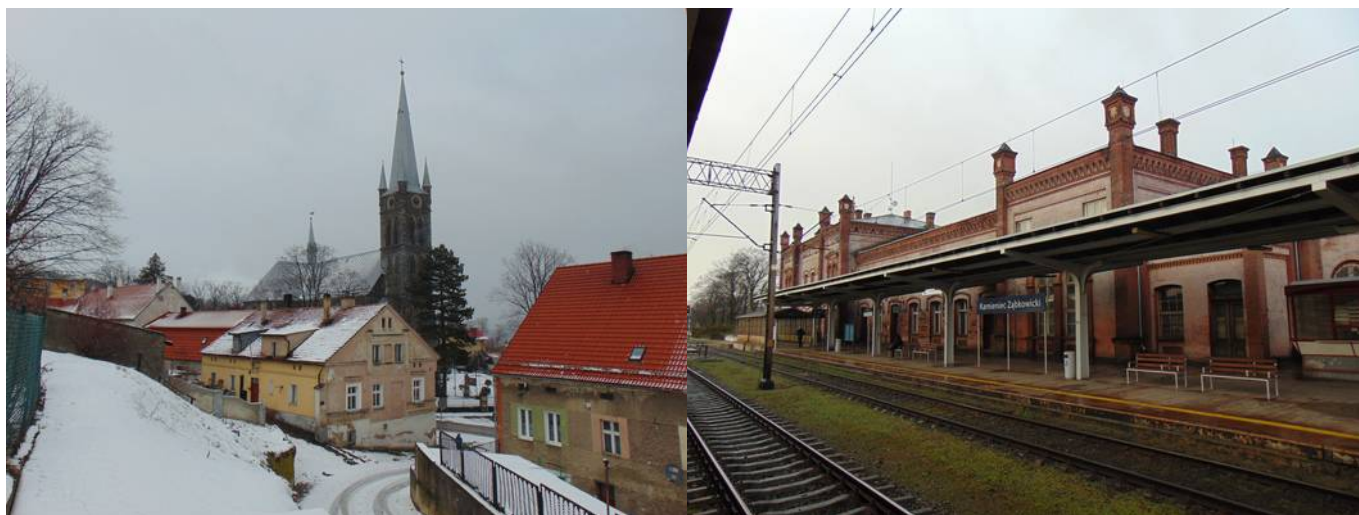
Před odjezdem jsme ještě stihli rychle proběhnout historické centrum. Jeho středobodem je pěkné náměstí, s několika krásnými domy, většinou bohužel hodně ošuntělými. Radnice stojící uprostřed je pak vyloženě v zuboženém stavu. My si na náměstí udělali fotku na počest 200 ujitých kilometrů. Kostel sv. Kryštofa je v jádru renesanční a může se chlubit pěkně zachovalým portálem z 16. století. Dlouhá století patřil evangelíkům, dnes však liturgickým účelům neslouží, funguje jako tělocvična, což je poněkud bizarní. Druhý kostel Neposkvrněného početí Panny Marie je neogotický. Prohlídkou města a nákupem v Biedronce jsme naši druhou etapu ukončili, pátý den jsme zaznamenali 15 kilometrů a spolu s 5 kilometry dne šestého tedy naše druhá etapa čítala 74 kilometrů, celkem 204. Původního cíle, kterým byl Javorník, jsme nedosáhli. Odebrali jsme se na autobus do Kamience Ząbkowického a postavili se na místo, odkud měl jet. Kousek dále postával minibus a v momentě odjezdu se rozjel pryč, aniž by zajel na zastávku. Nechápatě jsme kroutili hlavou, Pepa ale naštěstí nezpanikařil, zavelel k odchodu do 10 kilometrů vzdáleného Kamience a hned naproti baru Krokus se mu podařilo stopnout nákladňák.

Obr. vlevo – 200. km na náměstí v Złotem Stoku

Obr. vpravo – Złoty Stok, radnice

Kamieniec Ząbkowicki se může chlubit nádherným zámekem a klášterem, nás ale nic z toho již nezajímalo. Silou vůle jsme došli na dva kilometry vzdálené nádraží, které by se svojí velikostí neztratilo v nějakém velkoměstě. Kamieniec je velká železniční křižovatka, bohužel trať do Złotého Stoku byla v devadesátých letech zrušena. Také na hlavní trati Wrocław - Kłodzko - Lichkov toho ale příliš nejezdí, a nádraží působí hodně opuštěně. Vlak v režii vojvodského dopravce Dolnoslezská železnice byl ovšem moderní, až to Pepu překvapilo. Dojeli jsme do českého Lichkova a odtud s přestupem v Ústí nad Orlicí do Prahy. Měli jsme toho tak akorát dost. Jistě, v mnoha ohledech jsme byli nezkušení a v mnoha ohledech jsme zimní přechod podcenili. Také jsme ale měli velkou smůlu, která se nám neustále lepila na paty a způsobila nám několik nepříjemností. Sněžnice nám mnoho zábavy nepřinesly, vlastně nám většinu času spíše překážely. Rozhodujícím faktorem ale bylo počasí. Prakticky neustále bylo zataženo nízkou oblačností a byť od třetího dne nesněžilo, z krásy zimních hor jsme toho viděli opravdu velmi málo. A to bylo deprimující natolik, že jsme se s tím za celou dobu nevyrovnali.

Obr. vlevo – Złoty Stok, neogotický kostel

Obr. vpravo – nádraží Kamieniec Ząbkowicki